

アイヌタイムズ

第26号

El AinuTimes n-ro 26 eldonita en la 30-a de junio 2003
aŭtoro: JOKOJAMA Hirojuki

Sikerpekina

(La ajnua [t.e. aina] lingvo)

Himezazensou (*Symplocarpus nipponicus* *Makino*)

(Esperanto)

オシロイバナ 写真提供: 藤原正樹氏

Sikerpekina tane sisam itak ani "*himezazensou* (*Symplocarpus nipponicus* *Makino*)" sekora =ye p ne ruwe ne.

Néwaanpe a=e ka ki, ani tuy kikir a=sanke ka ki ruwe ne.

Bachera (*Batchelor*), *TIRI Masiho* nuye hi ene an i; sikerpekina "*zazensou* (*Symplocarpus renifolius* *Schott ex Miq*)" sekora =ye ham ne ruwe ne.

"*Himezazensou*" anak "*zazensou*" neno an *korka ponno pon*.

Aynumosir, (*Tyuugoku-tihou* wano cupka ta an) *Honsyuu*, *Tyousen-hokubu* or ta an nitay sam ta neya, ru teksam ta neya an yaci ka us pe ne.

La planto sikerpekina nun estas nomita "*himezazensou* (*Symplocarpus nipponicus* *Makino*)" en la japana lingvo.

Oni manĝas ĝin aŭ forigas vermon per ĝi.

Batchelor, *TIRI Masiho* (prononcu: ĉiri maŝiho) skribas jene: La planto sikerpekina estas tigo kaj folio de "*zazensou* (*Symplocarpus renifolius* *Schott ex Miq*)".

"*Himezazensou*" estas simila al "*zazensou*", sed iom malgranda.

En la japana norda insulo Hokkajdo (Aynumosir), la orienta regiono de Tyuugoku-ĉihou en la japana ĉefa insulo Honsjuu kaj la norda regiono de Koreio ĝi elkreskas en malsaka tereno ĉe fino de arbaro aŭ vojo.

Toytum un sinrici takne wa, hamu 10-20 cm pakno tuk.

Si-maw-ta-cup (iwan cup) ta nonno hecirasa. *KAWAKAMI Matuko* katkemat ene hawean i; "Sikerpekina anak tópen tópen sekor a=yep ne wa, tópenpe néno mismu=an hi ta ponno a=kuykuy patek ki p ne wa, satharu ne a=kar yakka, 'haru' sekor a=ye hi ka isam sekor ku=yaynu.

Tutko rerko siran kor pirkano a=satke ruwe ne. Oar sat hi 'satno' sekor a=ye.

Satno kor pon saranip or a=omare wa horikasi a=atte wa anu.

Eun a=uyna wa a=e."

"*Kikigaki Aynu no Syokuzi*" or ta Sutnay (*Sizunai*) or ta ene suke=an hi a=nuye wa an; a=suwe wa nani a=e kor, earkinne siw pe ne korka, oya kotan ta paye=an wa a=e yakun, humne eytasa siw, humne somo siw nankor. A=sakanke wa a=satke wa anu. Orowano, a=e hi ta anakne, ru popke wakka or a=omare wa hawkeno a=suwe. Ohonno an kor, oro sato a=omare pekor tópen ruwe ne.

Patci or ta néwaanpe a=anu wa, kasi sum a=usi.

Kamuynomi=an hi ta néno a=kar ka ki, ora, ouse ipe ne a=e ka ki ruwe ne.

Paykar an wa kamuynomi=an kor, sikerpekina eyamno a=e p ne ruwe ne.

Kamuy a=rayke kor, poro su ani sikerpekina a=suwe wa, pirka patci or a=omare wa, kamuyrataskep ne a=kar híne, ani kamuynomi=an. imakake ta, hoskino okkayo utar e wa, osi menoko utar e p ne ruwe ne.

Poynay (*Urakawa*) or ta anakne, paykar an kor sikerpekina iyotta poronno a=kar pene ruwe ne.

Aynu sikerpekina e kuni epakasnu kamuy anak, kimunkamuy ne yak a=ye.

Paykar an kor, néwaanpe pewrep a=ére ka ki ruwe ne.

Sub la tero troviĝas la malgranda radiko. La folio kreskas ĝis 10-20cm.

En junio ĝi floras.

S-ino *KAWAKAMI Matuko* (prononcu: macuko): "Oni manĝas la planton "sikerpekina" kaj diras, ke tio estas dolĉa, dolĉa. Kiam oni enuas, iom nur mordas ĝin kiel dolĉaĵo.

Post du aŭ tri tagoj ĝi estas tute saka.

Oni nomas esti tute saka 'satno'.

Oni faras 'satno'-n, enmetas ĝin en saketon, kaj pendigas ĝin de supero.

Oni prenas ĝin de tie kaj manĝas.

En la libro "*Kikigaki Aynu no Syokuzi*" oni skribas, kiel en la urbeto Sutnay (*Sizunai*) oni kuriras; tuj post kiam oni boligas himezazensou-on, ĝi estas tre maldolĉa. Laŭ la loko la maldolĉo estas malsama.

Oni boligas ĝin, sekigas kaj konservas. Kaj oni metas ĝin en varmeta akvo, boliĝas ĝin en malforta fajro longatempe, tiel fariĝas dolĉa kiel aldono de sukero.

Oni metas oleon sur himezazensou metita en teleron.

Kaj oni oferas ĝin por diaĵo, ofte, manĝas ĝin anstataŭ rizaĵo.

Ĝi estas grava manĝaĵo oferita kiam oni preĝas al la aina diaĵo "kamuy" en pritempo.

Kiam oni kaptas urson, boilgas 'sikerpekina' en kaldrono, enmetas ĝin en bona poto, kaj oferas ĝin por diaĵo kiel 'kamuyrataskep', tio estas miksa kuirajo kun ursa viando. Tiam unue viroj manĝas ĝin, sekve virinoj manĝas ĝin.

En Poynay (*Urakawa*), en komenco de printempo ĝi estas la plej multa planto, kiun oni kolektas.

Oni diras, ke la aina ursa diaĵo "kimunkamuy" instruas homon pri manĝi himezazensou.

En komenco de pritempo, ĝi estas furaĝo por bredi urseto.

蕨前草(シヤゼンソウ) 写真提供: 神楽正樹氏

Aĉetu nian la ajnuan gazeton "Ainutimes", ni petas.
Abonkotizo: 1500 enoj 4 numere (nur ajnua versio),
2300 enoj 4 numere (ajnua kaj japana versio)

Varbu la ajnu-lingvajn kontribuojn de legantoj, ni petas.
La temo, la formo, la paĝoj estas libera, kaj ni povas helpi viajn komponaĵojn.

(Kontakto) Poŝtkodo: 047-0033,
Adreso: HAMADA Takaŝi
1-32-136, Tomioka, Otaru-ŝi, Hokkajdo,
e-poŝto: otarunay@yahoo.co.jp (japane),
TTT-ejo: <https://otarunay.at-ninja.jp/taimuzu.html> (japane)

Se vi kontaktu Esperante, jene.
e-poŝto: hokkaido_esp_ligo@yahoo.co.jp (Hokkajda Esperanto-Ligo)

rim.) La eldonrajto de AinuTimes apartenas al Ajnu-lingva PEN-Klubo.

- rim.) 1. Ruĝa litero estas ajnu-lingva.
2. *Ruĝa kaj kursiva litero estas la pruntovorto originanta el la japana lingvo.*
3. *La pruntovorto estas skribita laŭ la maniero "[99-siki roomaji \(japane\)](#)" de japana latina litero.*
4. Verda litero estas Esperanta.